

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

**Tartu Kutsehariduskeskuse
mootorliikurite, laevandus- ja
lennundustehnika
õppekavarühma
hindamisaruanne**

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine

2020

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	4
3. Mootorliikurite, laevandus- ja lennundustehnika õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	7
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	7
3.2 Õppimine ja õpetamine	10
3.3 Õpetajad.....	20
4.Hindamiskomisjoni peamised järeldused mootorliikurite, laevandus- ja lennundustehnika õppekavarühma osas	22

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Arno Sillat	tööandjate esindaja, Autode Müügi- ja Teenindusettevõtete Eesti Liidu (AMTEL) tegevjuht, komisjoni esimees
Ene Pukk	kutseõppe ekspert, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli arendusjuht
Külli Marrandi	kutseõppe ekspert, Järvamaa Kutsehariduskeskuse õppe- ja arendustöö üksuse juhataja
Ago Peets	tööandjate esindaja, Aasta Auto Pluss AS teeninduse juhataja

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 18.11.2020. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokkulepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon küsitles praktikaettevõtteid telefoni teel, kuna füüsiline külastus COVID-19 leviku tõttu ei olnud soovitatav. Telefonivestlused praktikaettevõtetega toimusid 16.-17.11.20. Valimisse kuulusid Amserv Auto AS Toyota esindus Tartus, Aasta Auto AS Audi ja Škoda esindus Tartus, Kasu Grupp OÜ ja Entar Auto OÜ, kes on sõidukite kere- ja värvitööde sõltumatud töökojad.

Külastus kulges ladusalt, sest oli kooli ja ettevõtete poolt hästi ette valmistatud, vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepitati kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühiste järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel koolil ei olnud täpsustusi ega kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle 15.jaanuaril 2021.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi: Raini Jõks

kooli aadress: Kopli 1, Tartu 510115, hinnatava õppekavarühma õppekoht Põllu 11A, 50303 Tartu

telefon +372 736 1866

e-post: info@khk.ee

koduleht: www.khk.ee

hindamise korralduse kontaktisik koolis: Arne Küüt, autoosakonna juhataja, tel 736 1982, arne.kyyt@khk.ee

Tartu Kutsehariduskeskus tegutseb alates 01.09.2002 ning on õppijate arvu poolest Eesti suurim kutseõppeasutus, kus 2019/2020 õppeaastal oli õppijate keskmine arv 2763¹. Lisaks kutsehariduse tasemeõppele pakub kool täienduskoolitusi ning osutab õppetöö raames tasulisi teenuseid.

Kooli eripäraks on tegutsemine munitsipaalkutseõppeasutusena, kuuludes Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna haldusalasse.

Kooli kehtiva arengukava periood on 2019-2023, mis on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse 18.12.2018 määrusega nr 26. [Arengukavas](#) on kool kirjeldanud oma eesmärgid ja väärtushinnanguid järgmiselt:

Visioon: Tartu KHK on oma laia haardega juhtiv ja mitmekülgseim hariduskeskus Eestis

Missioon: luua võimalused tulevikutöö oskustega meistrite kujunemiseks

Väärtused: individuaalsus, uuenduslikkus, loovus, meisterlikkus, koostöö.

Kool on seadnud strateegilised eesmärgid, mis toetavad kutsehariduse eesmärkide täitmist ning elukestva õppe strateegia rakendamist järgmiselt:

Õppija individuaalsust, huvisid, vajadusi ja võimalusi arvestav paindlik kutseõpe;

Koolipere loob ja õpib mitmekülgse koostöös;

¹ <https://www.haridussilm.ee/> 30.11.2020

Kutseõppe kvaliteedi hindamisaruanne

Elukestva õppe võimalused vastavad töömaailma vajadustele;

Õpikeskkond on kaasaegne ja avatud.

Arengekavas on kirjeldatud strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevussuunad ja tegevused. Kooli arengukava on kättesaadav kooli [kodulehel](#).

- **Hinnatava õppekavarühma** analüüsivad õppekavad (kvalifikatsioonitase, õppekava kood EHISes, maht (EKAP), rakendamise aasta, õppevormid, link õppekavale ja moodulite rakenduskavadele, õppekava juht).

Tabel 1 Hinnatavas õppekavarühmas rakendatud õppekavad (lingid seisuga 30.11.2020)

Õppekava nimetus, EKR tase	Õppekava maht EKAP	Rakendamise aasta	Õppeliik	Õppevorm ja õppekoht	EHISe kood, link õppekavale ja rakenduskavadele
Automaaler, tase 4	180	2018	kutsekeskharidus-õpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	200521 Õppekava Rakenduskavaga
Automaaler, tase 4	90	2018	kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	139138 Õppekava rakenduskavaga
Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4	180	2018	kutsekeskharidus-õpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	200520 Õppekava rakenduskavaga
Mootorsõiduki-tehnik, tase 4	180	2020	kutsekeskharidus-õpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	200519 Õppekava rakenduskavaga
Mootorsõiduki-tehnik, tase 4	120	2020	kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	201998 Õppekava rakenduskavaga
Mootorsõiduki-diagnostik, tase 5	60	2020	kutseõppe jätkuõpe	Mittestatsionaarne koolipõhine õpe	202357 Õppekava rakenduskavaga
Sõidukite pindade hooldaja ja rehvitehnik, tase 3	60	2020	kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	134866 Õppekava rakenduskavaga

Kooli eneseanalüüsi ja hindamiskülastuse vestluste kohaselt on õppekavade koostamise ja arendamise eest vastutav autoosakonna juht Arne Küüt. Õppekavade arendamises on kaasatud erialade

kutseõpetajad, kes on oma erialal määratud õppekavahoidjateks ning kes monitoorivad eriala õppekavade toimimist ning selgitavad välja parendusvajadused.

- Ülevaade õppekavadel õppijate arvudest

Tabel 2 Õppijate arv õppekavadel (HaridusSilm 30.11.2020)

Õppekava nimetus	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Automaaler, tase 4	68	70	69	77	79
Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4 sh autokeretehnik, tase 4	39	61	49	52	42
Mootorsõidukitehnik, tase 4 spetsialiseerumisega Sõiduautotehnik, tase 4	226	198	162	186	182
Mootorsõidukitehnik, tase 4 spetsialiseerumisega veoauto- ja bussitehnik, tase 4	-	11	11	-	-
Mootorsõidukitehnik, tase 4 spetsialiseerumisega Väikemasina-, mootor- ja jalgrattatehnik, tase 4	-	8	7	1	1
Sõiduautodiagnostik, tase 5	22	6	14	22	17
Sõiduki pindade hooldaja/rehvittehnik, tase 3	19	19	1	22	14
Sõidukite kere- ja värvitööde meister, tase 5	-	-	11	-	-
Õppijate arv kokku sh	374	373	324	360	335
kutsekeskharidusõppes	241	244	210	243	236
kutseõppes	133	129	114	117	99

Tabel 3 Hinnatava õppekavarühma õppekavadele vastuvõetud õppijate arv ja katkestajate arv (HaridusSilm 30.11.20)

Õppekava	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Vastuvõetud					
Automaaler, tase 4	28	27	38	40	36
Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4	15	26	19	18	14
Mootorsõidukidiagnostik, tase 5	19	14	11	13	15
Mootorsõidukitehnik, tase 4	72	67	66	90	74
Sõiduki pindade hooldaja ja rehvittehnik, tase 3	18	18	0	21	13
Kokku vastuvõetud	152	152	134	182	152
Katkestas					
Automaaler, tase 4	5	7	17	16	14
Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4	4	10	18	5	8
Mootorsõidukidiagnostik, tase 5	7	2	5	9	
Mootorsõidukitehnik, tase 4	10	18	22	29	
Sõidukite pindade hooldaja ja rehvittehnik, tase 3	4	4	0	8	
Kokku katkestas	30	41	62	67	22
Katkestajate osakaal vastuvõetute arvust %	20%	27%	46%	37%	14%

3. Mootorliikurite, laevandus- ja lennundustehnika õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Hindamiskülastuse ajal tutvus komisjon õppekavade ja rakenduskavade koostamise ja parendamise protsessiga. Õppekavarühma juhtimise eest vastutab õppekavarühma juht, kellele alluvad kutseõpetajad. Õppekavadele automaaler, tase 4, autoplekksepp-komplekteerija, tase 4, mootorsõidukitehnik, tase 4, mootorsõidukidiagnostik, tase 5 ning sõiduki pindade hooldaja ja rehvittehnik, tase 3 on määratud vastutav õppekavahoidja, kelleks on vastava eriala peamine kutseõpetaja.

Kooli eneseanalüüsi kohaselt tugineb õppekavaarendus tööturu vajadusele, OSKA programmi raames 2017.aastal läbi viidud rakendusuringule „Tulevikuvaade tööjõu- ja oskuste vajadusele Transport, logistika, mootorsõidukite remont ja hooldus“. Õppekavade arendamise osapoolteks on kool eneseanalüüsis märkinud osakonna kutseõpetajad, tööandjad, kooli vilistlased, valdkonna võrgustiku ning üldainete õpetajatest moodustatud aineseksioonid. Õppekava hoidja eestvedamisel toimuvad igal õppeaastal koosolekud, kus analüüsitakse õppe tulemuslikkust ja parendusvajadusi. Valdonna võrgustiku kaudu toimib koostöö õppekavade arendamisel teiste kutseõppeasutustega, samuti tööandjatega ja HarNo-ga (end. INNOVE). Õppekavade muudatused on eelkõige seotud autovaldkonnas toimuvate tehnoloogiliste arengutega ning rakenduskavade uuendamine toimub igal aastal. Hindamiskülastusel märgiti kutseõpetajate poolt, et muutmisel on sõidukite puhastamise teemat käsitlevad rakenduskavad, kuna tööandjad soovivad autopesu teenuse raames hakata pakkuma salongi desinfitseerimist, mistõttu tuleb vastavaid teadmisi ja oskusi käsitlevad teemad õpetusse lisada. Riiklikust õppekavast tulenevad muudatused tehakse kooskõlas vastava Haridus- ja

Teadusministri määrusega, näiteks asendati senine karjääri planeerimise moodul uue mooduliga „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“ (õppekava mootorsõidukitehnik, tase 4 EHISe kood 20441).

Vastavalt kooli [õppekorralduse eeskirjale](#) saab õppija valikõpinguid valida õpitava eriala õppekavast, kooli teistest õppekavadest, kooliüleste valikainete hulgast või taotleda teistes õppeasutustes läbitud valikõpingute arvestamist VÕTA korras. Valikained toetavad ja laiendavad kutsealaseid oskusi, nende loetelu ja valimise tingimused on esitatud õppekavas.

Hindamiskülastusel märkisid õppijad, et valikained määrab ja need on õppeaasta alguseks märgitud tunniplaani. Õpetajad selgitasid, et valikainete planeerimisel lähtutakse eelkõige logistikast, et õppijate liikumine erinevate õppekohtade vahel ei tekitaks õppijatele liigset ajakulu. Õppijad märkisid, et üldiselt pakutavad valikained on erialases töös vajalikud, näiteks võõrkeeled, automaalarite rehvitööd. Samas sooviti, et valikaine „Etikett“ asemel oleks erialane aine, näiteks sõidukipindade kiletamise või muu erialale lähedase praktilise oskuse õpe.

Komisjoni hinnangul on valikainete hulgas vähe sõidukite ehituse, hoolduse ja remondivaldkonna tehnoloogilisi uuendusi käsitlevaid aineid. Komisjon soovib koostöös tööandjatega luua uusi valikaineid, mis annavad õppijate teadmistele ja oskustele lisaväärtust ning suurendavad enesekindlust erialasele praktikale ja tööle asumisel.

Komisjon vaatles hindamiskülastuse eel õppekavade infot kooli [kodulehel](#). Avaldatud on iga õppekava kohta üks rakenduskava. Huvitatud isikutele võiks õppekavade nimetustes märkida EKR tase ja rakenduskavades lisada info rakendamise aasta kohta. Õppekavade ja rakenduskavade lingid on toodud aruande üldosas, tabel 1. Komisjon täheldas kooli kodulehel mõningaid parendusvajadusi. Näiteks õppekava EHIS koodiga 200520 on kodulehel avaldatud Autokeretehnik nimetuse all, kuid sisu on kutsekeskharidusõppe õppekava autoplekksepp-komplekteeriija, tase 4. Sama õppekava on kodulehel avaldatud ka õige nimetusega. Õppekava EHIS koodiga 134437 Mootorsõidukidiagnostik, tase 5 on kodulehel avaldatud, kuid kehtetu, samas on ka kehtiv õppekava, kood 202357. Komisjon soovib korrastada kooli kodulehe info, et oleks avaldatud ainult kehtivad õppekavad, õige sisu ja nimetusega ning ajakohased, samuti soovib komisjon märkida õppekavade nimetuste juurde kutse EKR tase ning rakenduskavas selle rakendamise alguse ja lõpu daatumid.

Õppekavarühma eneseanalüüsi ja hindamiskülastuse vestluste põhjal ei ole rakendatud jätkuõppe õppekava Autokeretehnik, tase 4. Nimetatud õppekava on kuvatud kooli kodulehel õppekavarühma õppekavade tabelis pooliku [õppekavaga](#) ja tühja rakenduskava lingiga (seisuga 11.12.20). Komisjon soovib koolil parendada kodulehe sisu, samuti sisuhaldusega seotud protseduure, et huvitatud osapooltele oleks kuvatud ajakohane ja korrastatud sisuga informatsioon.

Autokeretehnik, tase 4 õppekava võiks komisjoni hinnangul hästi sobida töökohapõhisele õppevormile. Komisjon soovib õppekava arendus lõpuni viia koostöös sõidukite kereremondi teenust osutavate ettevõtetega ning käivitada töökohapõhine õpe.

Kool on oma eneseanalüüsis märkinud, et õppekava mootorsõidukidiagnostik, tase 5 on muutmisel rakendamiseks töökohapõhises õppes. Komisjon tunnustab töökohapõhisele õppele rohkema tähelepanu pööramise eest ning soovib järjekindlust käivitamisel ja arendamisel.

Hindamiskülastusel vestles komisjon õppekavahoidjatega, kelle ülesanne on rakenduskavade koostamine ja rakendamise analüüs ning parenduste tegemine. Õppe kavandamise protsessi on kaasatud kõik õppekava kutseõpetajad, üldõpingute moodulite õpetajad, samuti kaasatakse õppekava vilistlasi ja koostööpartnereid töömaailmast.

Hindamiskülastusel märkisid õppekavahoidjad, et oluliseks peetakse õppekavade rakenduskavade muutmisel arvestada tööturul ja ümbritsevas keskkonnas toimuvate arengutega. Näitena töid kutseõpetajad välja kõrge nakkushaigusrisi tingimustes tekkinud vajaduse täiendada sõidukite puhastamise moodulit sõiduauto sisepindade desinfitseerimise teemadega.

Kooli eneseanalüüsi kohaselt arvestatakse rakenduskavade koostamisel sihtrühma eripäraga, kasutatakse erinevaid õppe- ja hindamismeetodeid kutseõppes ja kutsekeskharidusõppes, võetakse arvesse õppijate vanuselist struktuuri. Õpitulemuste analüüsi alusel muudetakse vajadusel õppemeetodeid ja hindamisülesandeid. Õppemeetodite ja hindamisülesannete väljatöötamisel on rõhuasetus praktilistel ülesannetel ja õppijate eneseanalüüsi oskuse arendamisel. Rakenduskavadest nähtub, et hindamisülesanded ja selle hindakriteeriumid antakse rühmale mooduli rakendumisel. Hindamiskülastuse vestluste põhjal leiab komisjon, et hindamisülesannete kujundamisel ja hindamisel arvestatakse õpperühma õppijate eripäradega. Näitena toodi välja, et haridusliku erivajadusega õppijate puhul on hästi oluline julgustav ja toetav kujundav hindamine ja individuaalselt praktiliste oskuste treenimine.

Vestlustel praktikaettevõtete esindajatega toodi õppe sisu osas välja järgmist:

- Õppekavad on muutunud mitmekesisemaks ja õpilaste teadmised on paranenud
- Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4 õppe sisu vajab uuendamist
- Erialase vene keele oskus suurendaks õppija konkurentsivõimet tööturul

Komisjoni tööandjate esindajate sõnul on õppekavade moodulite rakenduskavade sisu üldiselt tööturu praegusele vajadusele kohane, kuid jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik õppe sisu pidev parendus käsikäes sõidukite tehniliste uuenduste ja tulevikutehnoloogiatega. Hea kutsealase ettevalmistusega koolilõpetajad on tööturul oodatud.

Hinnatava õppekavarühma täienduskoolitused toimuvad tasuliste või Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt rahastatavate kursustena. Pakutakse automaalri baas- või täienduskoolitust, mootorsõidukite kliimaseadmete käitleja pädevuskoolitust, autohoolduse algõpet, kliendi nõustamise, jalgratta hooldamise ning aerograafia kursusi. Kool on reageerinud pandeemia kriisile, kus kontaktõpet pole mõistlik pakkuda ning loonud mitmeid e-kursusi täiskasvanud õppijate üldpädevuste arendamiseks ja laiendamiseks. Kooli kodulehel on avaldatud [Täienduskoolituste kalender ja registreerimine](#).

Kooli eneseanalüüsi aruande, hindamiskülastuse ja kooli kodulehel olevate dokumentide põhjal nähtub, et hinnatavas õppekavarühmas on õppekavad koostatud kooskõlas kutseharidusstandardiga ja kutsestandarditega ning võimaldavad õppijal saavutada õppekava õpiväljundid.

Järeldused

Tugevused

- Õppekavade arendus toimub koostöös õppekavarühma võrgustikuga, kuhu kuuluvad teised kutseõppeasutused, kutse andja, tööandjad ning HarNo (end. INNOVE) õppekavarühma koordinaator, mis kinnitab, et õppekavade koostamisel lähtutakse valdkonna parimatest teadmistest ja praktikatest;
- õppekavarühma erialade lõpetajad on hea erialase ettevalmistusega ja seetõttu tööturul stabiilselt nõutud;
- Õppekavarühmas töötavad väga hea kutsealase ja pedagoogilise pädevusega kutseõpetajad.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- kooli kodulehe õppekavade loetelu ei võimalda eristada, millise taseme õppekavaga on tegemist. Soovitame õppekava nimetuses esitada EKR tase;
- õppekava rakenduskavast ei nähtu, millal see on koostatud ja rakendatud. Soovitame rakenduskavas märkida selle rakendamise aeg, et ka hiljem oleks võimalik tuvastada, milline õpperühm rakenduskava alusel õppis;
- autoplekksepp-komplekteerija, tase 4 õppe sisu vajab tööandjate esindajate hinnangul ajakohastamist. Komisjon soovib koostöös praktikaettevõtete juhendajatega analüüsida rakenduskavade teemasid ja hindamisülesannete vastavust töömaailma ootustele, leida parenduskohad ja rakendada asjakohased muudatused;
- valikained tunniplaanis määratud, kuid õppijatele ei ole antud valikuvõimalust. Komisjon soovib võimaldada õppijatel rakendada valikaine valimise õigust.

Arenguvõimalused

- soovitame arendada Autokeretehnik, tase 4 õppekava selle rakendamiseks töökohapõhises õppevormis;
- soovitame süsteemselt arendada koostööd piirkondlike tööandjatega, et tagada tööturu tehnoloogiliste uuenduste kiire ja paindlik integreerimine õppesse;
- soovitame arendada valikainete mooduleid, arvestades OSKA uuringutulemustega, näiteks lisada tehnoloogia arenguid ja tulevikuoskusi tutvustavaid valikaineid.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Hindamiskomisjon tutvus õppimise ja õpetamise protsessiga kooli eneseanalüüsi, kodulehel avaldatud info, hindamiskülastuse ja praktikaettevõtete esindajatega läbiviidud vestluste kaudu. Hindamiskülastusel vestles komisjon kooli juhtkonna liikmetega, õppekavarühma kutseõpetajatega, üldõpingute õpetajatega, tugiteenuste töötajatega ja õppijatega.

Huvitatud isikutele on kooli tutvustus ja vastuvõtu info avaldatud kooli kodulehel www.khk.ee. Koduleht on atraktiivne, ülesehitus arusaadav ning õppimisest huvitatud isikule on õppekavade ja sisseastumise info hõlpsasti leitav. Kodulehele on loodud igaühele võimalus liituda kooli uudiskirjaga ja saada see otse enda postkasti. Kool kommunikeerib oma tegevusi aktiivselt *Facebookis*. Koolis töötab turundus- ja kommunikatsioonijuht.

Kooli eneseanalüüsi kohaselt toimuvad turunduskampaaniad sihtgruppidele sobivate kanalite kaudu, näiteks põhikooli lõpetajatele sobivad erinevad üritused ja messid, kutseõppest huvitatud vajavad rohkem infot õppima asumise nõuetest ja uurivad rohkem kodulehte. Karjäärinõustamise teenust osutatakse kõigile soovijatele.

Lisaks kooliülestele reklaamikampaaniatele panustab hinnatav õppekavarühm oma tegevustega just autoerialade tutvustamisele. Osaletakse Oskuste Öö tegevuses autohoolduse õpitoaga, korraldatakse õpitubasid põhikoolide lõpuklassidele. Toimib koostöö Tartu Kroonuaia Kooli ja Maarjamäe Hariduskolleegiumiga, kelle õpilastele pakutakse eelkutseõppena autohoolduse kursust.

Õppijate kooli vastuvõttu reguleerib kodulehe kaudu leitav dokument „[Õpilaste vastuvõtu kord Tartu Kutsehariduskeskuses](#)“, kinnitatud kooli nõukogu 31.01.2020 koosoleku protokolliga nr 1. Hindamiskülastuse vestlusel tõid õpilased esile, et autovaldkonnas õppimise valiku määrasid kooli ja erialade hea maine ning sõprade soovitusel. Vastuvõtukomisjonis küsiti erialavaliku põhjendusi, uuriti õpimotivatsiooni, eriala sobivust erinevate ülesannete kaudu, nõuti motivatsioonikirja, anti rühmatöid ja paluti lahendada erialaga seotud ülesandeid, samuti vastati õpilaskandidaadi küsimustele. Informatsiooni õppekavade, õppimise võimaluste ja koolielu tegevuste kohta saadi nii kooli kodulehe kui tuttavate õpilaste ja vilistlaste kaudu.

Hindamiskülastuse vestlusel märkisid kutseõpetajad, et käesoleva õppeaasta vastuvõtt korraldati juba kevadel ja grupid komplekteerusid suve alguseks. Suve jooksul oli üsna palju õppima asumise sooviga väga häid kandidaate, keda kahjuks vastu võtta ei saanud. Kutseõpetajad hindasid paremini kordaläinuks varasemate aastate vastuvõtukorralduse, kus vastuvõtukatsed tehti suvel pärast dokumentide esitamise tähtaja lõppemist ning õppijate vastuvõtt toimus kõigi kandidaatide vastuvõtukatsete tulemuste pingerea alusel.

Komisjoni hinnangul on õpilaskandidaatide erialavalikut toetavad tegevused asjakohased ja tõhusad, mida iseloomustab õppevaldkonnas õppetöö katkestajate Eesti keskmisest näitajast väiksem osakaal. Komisjon soovib vastuvõtu korralduses ette näha, et dokumentide vastuvõtmise perioodil avalduse esitanud õpilaskandidaatidest moodustub üks pingerida õppekava kohta ja see moodustatakse ühe kuu jooksul arvates avalduste vastuvõtmise lõppemise tähtpäevast²

Tabel 4 Õppetöö katkestajate osakaal (HaridusSilm, 01.12.2020)

Näitajad	Õppeasutus	Õppevaldkond	2015	2016	2017	2018	2019
Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	EESTI	Tehnika, tootmine ja ehitus	26,2	24,4	24,3	24,3	23,5
	Tartu Kutsehariduskeskus	Tehnika, tootmine ja ehitus	19,4	25,4	21,0	15,2	18,2
Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	EESTI	Tehnika, tootmine ja ehitus	20,8	19,3	21,1	22,7	21,5
	Tartu Kutsehariduskeskus	Tehnika, tootmine ja ehitus	14,8	13,8	17,6	17,8	18,9

² Haridus- ja teadusministri 16.04.2018 määrus nr 14 § 3 lõige 5 <https://www.riigiteataja.ee/akt/120042018002>

Kooli eneseanalüüsist nähtub, et õpikeskkonna, sh materjalide, vahendite ja tehnika soetamisel ja uuendamisel lähtub kool arengukavast tulenevast eesmärgist „Õpi- ja töökeskkond on kaasaegne“. Selle all mõistetakse õppija vajadustest ning õppe eesmärkidest lähtuvat õpikeskkonda, mis on turvaline, arengut, loovust ja koostööd toetav ja kaasaegne. Õpikeskkonnas on IKT vahendid, WiFi võrk, sisukad infokogud, kus õppijatel on mugav laenutada teavikuid või kohapeal iseseisvalt õppida arvuti kasutamise võimalusega. Koolil on toitlustuskompleks, õpilaskodu, õpilasesinduse tegutsemisruum, huvitegevuse ruumid, koolitervishoiu teenus kooliõe ja hambaravi näol. Keskkonnahoid ja tööturvalisus on väärtustatud, mida iseloomustab näiteks kooliruumides jäätmete liigiti kogumise süsteem ning õppetöö käigus tehtav tööohutuse ja töötervishoiu alane juhendamine ning isikukaitsevahendite kasutamise nõue.

Komisjon tutvus õppekavarühma õpikeskkonnaga vahetult hindamiskülastuse käigus, vaatles praktilise töö tunde ning uuris kutseõpetajate ja õppijate rahulolu eriala õppevahendite ja õpikeskkonnaga. Komisjoni hinnangul on õppekavarühma õpikeskkonnad kujundatud ja sisustatud vastavalt erialale. Õppeklassides ja õppetöökodades on eriala õpetamiseks vajalikud peamised seadmed, tööriistad ja materjalid. Õppevahendite soetamiseks esitavad kutseõpetajad eelarve soovitusel ning kool annab õppeaastaks eelarve erialade lõikes. Eelarvest finantseeritakse õppematerjalid, seadmete hooldused, isikukaitsevahendid, õppereisid ja muud õppetööga kaasnevad kulud. Investeeringu kavatsus on hübriid- ja elektrimootorite õppesüsteemide soetamiseks ning kere- ja värvitööde töökoja kaasajastamiseks.

Mootorsõidukite hoolduse, remondi ja diagnostika erialadel on partner Toyota Baltic AS, kes annab koolile õpiobjektiks Toyota sõidukeid, remondi- ja hooldusjuhiseid ning koolitusmaterjale. Lisaks teeb kool koostööd teiste automarkide esindustega, et pakkuda õppijatele võimalust tutvuda erinevate tehnoloogiatega.

Õppetöökojas tehakse teenustöid klientidele, mille kaudu õppijad saavad arendada ja kinnistada praktilisi oskusi reaalse teenustööde tegemisel ning omandada klienditeenindusega seotud teadmisi ja oskusi. Kooli kodulehel on avaldatud teenustööde [hinnakiri](#), kuid sinna juurde ei ole lisatud teavet tarbijale. Teenuste müük kuulub tarbijakaitse seaduse reguleerimisalasse, mistõttu komisjon soovib teenuste müügi korraldust analüüsida, lähtudes tarbijakaitse seadusest ja võimalikest aspektidest ning viia teenuste müük nõuetega vastavusse.

Autoplekksepp-komplekteerijate ja automaalrite õppetöökodades on nii õpetajate, õpilaste kui ka komisjoni hinnangul ruumipuudus. Erialadele iseloomulikult jääb õpiobjektiks olev sõiduk õpperühma kasutusse pikemaks ajaks, kuid samal ajal teise õpperühma praktilise õppe jaoks vajalik sõiduk enam töökotta ei mahu. Ruumikitsikuses toimuv praktiline õpe vähendab õppijate huvi õppetöös osaleda ning suurendab õppija väljalangemise riski. Kutseõpetajate sõnul möödunud aastal alustas autoplekksepa õpinguid 14 õpilast, kellest 9 õpib tänaseni.

Töötervishoiu- ja tööohutuse korralduse eest vastutab töökeskkonnanõukogu, kes eneseanalüüsi kohaselt kord aastas viib läbi õppetöökodade vaatluse ning teeb ettepanekud parendustegevusteks. Komisjon soovib õppetöökodade külastuse põhjal töökeskkonna sisekontrolli läbi viia sagedamini, et mittevastavusi paremini ennetada ning õppijates ja töötajates kinnistada asjakohased oskused ja harjumused. Komisjon täheldas mõningaid mittevastavusi järgmistes aspektides:

- Jäätmemahutid on tähistamata (automaalrite õppetöökoda). [Tartu linna jäätmehoolduseeskiri](#) sätestab jäätmete liigiti kogumise kohustuse ning jäätmekäitleja on kohustatud vältima liigiti kogutud jäätmete segunemist teiste jäätmeliikidega. Komisjoni

hinnangul peaks kool olema eeskujuks õiguspärase käitumisega ning õpetama õpilastele jäätmekäitluse nõuete täitmist. Kutseõpetaja sõnul on jäätmekäitlusettevõtte esindaja kinnitanud, et automaalmaterjalitöökohas on kõik jäätmed ohtlikud. Komisjoni hinnangul on selline lähenemine pealiskaudne ning ärihuvidest lähtuv. Komisjon soovib koolis läbi viia jäätmeliikide audit ning jäätmemahutid liigiti tähistada.

- Kemikaalide ohutuskaardi temaatika ei ole kõigile õppijatele selge või on õpilane unustatud, kuidas vajalik ohutuskaart on leitav ning millist infot seal saab (automaalrite õppetöökoja praktilise töö tunnis osalenud õpilaste küsitlus). Komisjon soovib kemikaalide õpetuses pöörata suuremat tähelepanu nende ohutu käitlemise nõuetele ning kinnistada õppijates oskus ohutuskaarte leida ja nendel olevat infot kasutada töötervishoiu ja keskkonnaohutuse tagamiseks.
- Esmaabikapis on steriilsete materjalide kasutustähtaeg lõppenud 2019 või varem, mistõttu neid enam steriilseks lugeda ei tohi ja seega pole täidetud nõuded esmaabikapi sisule (automaalrite õppeklass 223). Komisjon soovib töökeskkonna siseauditi käigus teha esmaabikappide sisu kontrolli ning aegunud sisud uuendada.
- Automaalritööde tegemisel, auto küljekarbiga töötamisel istusid õpilased betoonpõrandal või kasutasid papitükki istumise aluseks. Professionaalset tööd peegeldavana, ergonomilise ja õpilase tervist säästva meetmena soovib komisjon soetada spetsiaalsed töökoja põlve- ja istumisalused.

Hindamiskülastuse vestlusel tunnustasid õppijad kooli toetuse eest tööriiete ostmisel, sisukate õppetundide, pädevate õpetajate ning meeldiva ja sõbraliku õhkkonna eest. Õppijad märkisid, et praktilise õppe seadmeid ja õppesüsteeme võiks olla rohkem ning õppematerjale tuleks ajakohastada sagedamini, koos tehnoloogiate arenguga.

Kooli eneseanalüüsist nähtub, et õppijate rahulolu õpperuumidega on uuritud ning nelja eelmise õppeaasta keskmiseks tulemuseks on saadud 4,5 punkti viiest. Küsimus „Olen rahul õpperuumidega“ annab komisjoni hinnangul üldise hinnangu, kuid sisulise õpikeskkonna analüüsi ja parendustegevuste kava tarbeks võiks küsida detailsemat tagasisidet. Komisjon soovib uurida õppijate rahulolu õpikeskkonnaga erinevate õppijate rahulolu ja õppetöö kvaliteeti peegeldavate näitajate osas sh materjalid, vahendid, tehnika ja õpikeskkonna sobivus õppijate arvule ning uuringute tulemusi arvesse võtta õpikeskkonna parendamisel.

Komisjon tunnustab õppekavarühma meeskonda töö- ja keskkonnaohutuse teemade arutlemisel kaasamõtlejate eest ning pideva parenduse põhimõtte väärtustamise eest.

Komisjon tutvus kooli ja õppekavarühma õppekorraldusega kooli eneseanalüüsi, kodulehel avaldatud dokumentide ning hindamiskülastuse käigus õpetajatega ja õpilastega läbiviidud vestluste kaudu.

Õppekasvatustöö korraldust reguleerib [õppekorralduse eeskiri](#), mis on kinnitatud 28.08.2020 kooli nõukogu koosoleku protokolliga nr 13. Kooli eneseanalüüsist nähtub, et õppetöö planeerimise aluseks on akadeemiline kalender ja õppetöögraafik. Akadeemiline kalender on kättesaadav kooli kodulehel, õppetöögraafiku kättesaadavuse korraldus jäi komisjonile ebaselgeks. Eneseanalüüsi kohaselt on statsionaarses õppes õppijatele õppetöögraafik kättesaadav kooli siseselt õppeinfosüsteemis, õppekorralduse eeskirjas vastav säte puudub.

Õpperühma sõiduautodiagnostik, tase 5 õppetöö on korraldatud mittestatsionaarse sessioonõppena ning selle rühma õppesessioonide info on leitav kooli kodulehe avaliku vaate kaudu. Statsionaarse õppe rühmade õppetöögraafikud avalikus vaates kättesaadavad ei ole. Komisjon leiab, et õpperühmade õppetöö aeg koolis, ettevõttepraktikal, e-õppe nädalad, võimalike iseseisvate tööde nädalad jms võiks olla avalik informatsioon, millega saavad tutvuda lapsevanemad, praktikakohti

pakkuvad ettevõtted ja tulevased õppijad, et teha teadlikke valikuid õppimisega seotud otsuste tegemisel.

Õppeaasta õppetöö planeerimise aluseks on õppekava ja moodulite rakenduskavad. Õppeaasta õppetöö planeerib autoosakonna juhataja koostöös kutseõpetajatega. Õppetöö planeeringu alusel koostab tunniplaani õppekorralduse juht. Tunniplaani avalikustatakse vähemalt neli nädalat enne kehtivuse algust. Õppetöö toimub kontaktõppena auditoorse, praktilise või virtuaalse õppe vormis õpetaja juhendamisel; praktikana töökeskkonnas juhendaja juhendamisel või kindlate eesmärkidega ja tagasisidestatava iseseisva tööna. Õpiväljundite saavutamiseks ettenähtud töö maht ja õppetöö liik on määratud mooduli rakenduskavas ning nende jaotus oleneb õppekava tasemest ja õppevormist. Õppijatele tutvustab õppetöö korraldust, õppekava, rakenduskava ja õppeaasta eesmärke õppekava hoidja. Õppekava mooduli rakenduskava sisu ja õpiväljundeid tutvustab mooduli vastutav õpetaja.

Moodulite planeerimisel tunniplaani arvestatakse nende sidususega ja järgnevusega. Praktilisele õppele ja praktikale eelnevad asjakohased eeldusmoodulid teoreetiliste aluste omandamiseks.

Õppetöö dokumenteeritakse päevikus, mille kaudu õppija saab õppeülesannete täitmiseks vajaliku informatsiooni ning tagasiside õppimise tulemustele. Õpitulemusi hinnatakse eristava või mitteeristava hindamise ja kujundava hindamise teel. Õppija arengule antav tagasiside kujundava hindamise näol on olulisel kohal praktiliste tööde tegemisel. Praktiliste oskuste omandamine toimub järk-järgult ning iga etapi läbimisel antava tagasiside käigus analüüsitakse töö tulemust, vigade põhjusi ja leitakse õppijaga koos tema tugevused ja arendamist vajavad teadmised ja oskused.

Komisjon vaatles praktilise õppe tunde automaalarite õppetöökojas ning veendus, et õppijate juhendamine ja tagasisidestamine on harjumuspärane tegevus, pedagoogiliselt ja erialaselt pädev ning õppijat toetav.

[Praktika ja praktilise töö korraldus](#) on kinnitatud kooli nõukogu 28.08.2019 koosoleku protokolliga nr 10 ning on kättesaadav kooli kodulehel. Dokumendi kohaselt toimub praktika kooli poolt tunnustatud praktikakohtades. Õpperühma praktika juhendaja kinnitatakse direktori käskkirjaga igal õppeaastal hiljemalt 15. septembriks või 15. veebruariks. Kord aastas korraldab õppekavarühma juht koostööseminari kooli ja ettevõtete praktikajuhendajatele, milles käsitletakse praktika korraldust, eesmärke, hindamist, tagasiside andmist ja saamist.

Õppekava praktika maht ja jaotus õppeaastate vahel on määratud õppekavaga ja rakenduskavaga, samuti praktika õpiväljundid. Praktikaperioodid on kohandatud õppijate õppevormidele, kutseõppe õppijate praktika toimub paralleelselt õppetöö vältel, kutsekeskhariduse õppes algab praktika õppeaja teisest poolest.

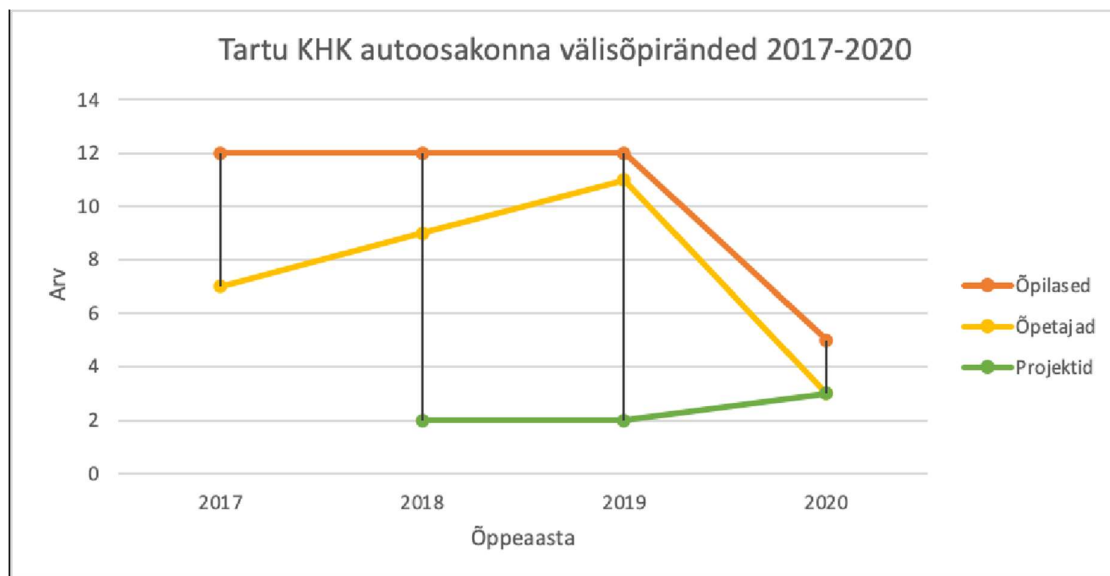
Praktika dokumendid on praktikajuhend, praktikaleping, praktikakorralduse kava, õpilase individuaalne praktikakava, praktikapäevik, praktika aruanne, õpilase enesehindamise leht, praktikaettevõtte poolt täidetav juhendaja hinnanguleht. Õppeaasta lõppemisel esitab õppekavarühma juht praktika koondaruande direktori asetäitjale õppealal.

Hindamiskülastuse raames läbiviidud vestlustel praktikahindajate juhendajatega märgiti, et praktikantide teoreetiliste teadmiste tase on viimaste aastate jooksul paranenud, kuid praktiliste oskuste, hoiakute ja suhtumise tase on väga erinev. Parendusvajadusena toodi esile, et praktikandi esmased praktilised oskused ja nende kasutamise kogemus, erialane inglise keel ja töökultuur võiksid olla paremal tasemel. Samuti märgiti, et uuendused remonditehnoloogiates peaksid õppesse jõudma senisest kiiremini ning kool peaks olema aktiivsem tundmaks huvi, kuidas praktikandil ettevõttes läheb.

Praktikaettevõtete tagasiside põhjal soovib komisjon õppekavarühma juhil ja praktikajuhendajatel praktikaettevõtetega põhjalikumalt tegeleda, leida võimalus kõiki õpilasi ja nende ettevõtte praktikajuhendajaid praktika kestel kõnetada, saada tagasisidet ning nõustada osapooli praktika eesmärkide paremaks täitmiseks, õpiväljundite saavutamiseks ja lodusaks koostööks.

Kooli eneseanalüüsist nähtub, et õppijad ja õpetajad on osalenud aktiivselt Erasmus+ projektide kaudu õpirändes ja sooritanud erialapraktikat Soomes, Suurbritannias, Saksamaal ja Itaalias, kus õpilaste praktika kestus on 5 nädalat ja õpetajatel üks nädal. Lisaks on kool osalenud Erasmus+ KA2 koostööprojektides MobVet 2018-2020 (<https://mobvet.ut.ee/>); E-tool for Car Mechanics 2018-2020 (<https://projektaivavm.wixsite.com/e-tool-car-mechanics>); Car mechanics pictionary 2020-2021 (<https://projektaivavm.wixsite.com/mechanicspictionary>). Hindamiskülastusel märkisid õpetajad ja õpilased, et õpirände projektid on tõhusad õppimise ja töömotivatsiooni toetamisel, õpilaste väljalangevuse vähendamisel ning kooli maine kujundamisel.

Joonis 1 Õpiränded (kooli eneseanalüüs, joonis 6 lk 20)

Kooli eneseanalüüsi kohaselt on õppe sisu, samuti õppemeetodid ja õpitulemuste hindamine määratud õppe- ja rakenduskavaga. Õpiväljundi õpetamiseks on ettenähtud õppetundide arv liigiti (teooria, praktiline õpe, praktika, e-õpe, iseseisev töö) ning kirjeldatud käsitletavat teemat, hindamisülesanded ja hindamiskriteeriumid. Kutsekeskhariduse õppekavadel on hindamiskriteeriumid vastavuses riikliku õppekavaga. Rakenduskava muutmise algatab kutseõpetaja vastavalt sihtrühma vajadusele. Peetakse oluliseks, et õppemeetodid oleksid mitmekülgsed, toetaksid õppijat vastavalt tema iseärasustele. Näiteks kutseõppe täiskasvanud õppijad vajavad rohkem praktilist õpet käsikäes teooria õppega, kutsekeskhariduse õppekaval õppija omandab teadmisi ja oskusi sammhaaval.

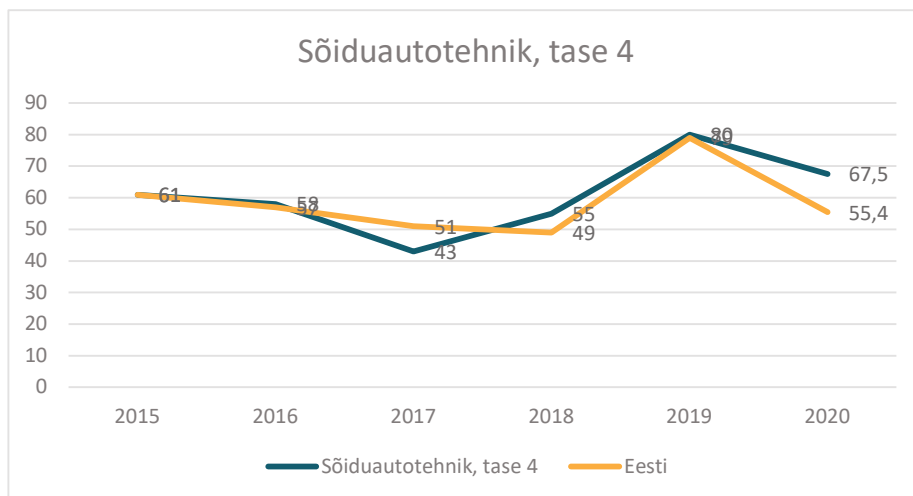
Komisjoni hinnangul, tuginedes rakenduskavade vaatlusele ja hindamiskülastusel toimunud vestlustele õppijatega, toetavad õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel. Võtmepädevuste õpe on lõimitud erinevate teemade, õppemeetodite ja hindamisülesannete sisse. Näiteks suhtluspädevust arendavad rühmatööd, esitlused ja arutelud. Digipädevuste õpetus toimib erinevate õppeotstarbeliste õppeprogrammide kasutamise kaudu, samuti võõrkeele õpetamine. Üldpädevuste õpetamine

kutsekeskhariduse õppekavadel on lõimitud põhiõpingute õppesse õppemeetodite ja õpetatavate teemade kaudu. Hindamise korraldus on reguleeritud õppekorralduse eeskirjaga.

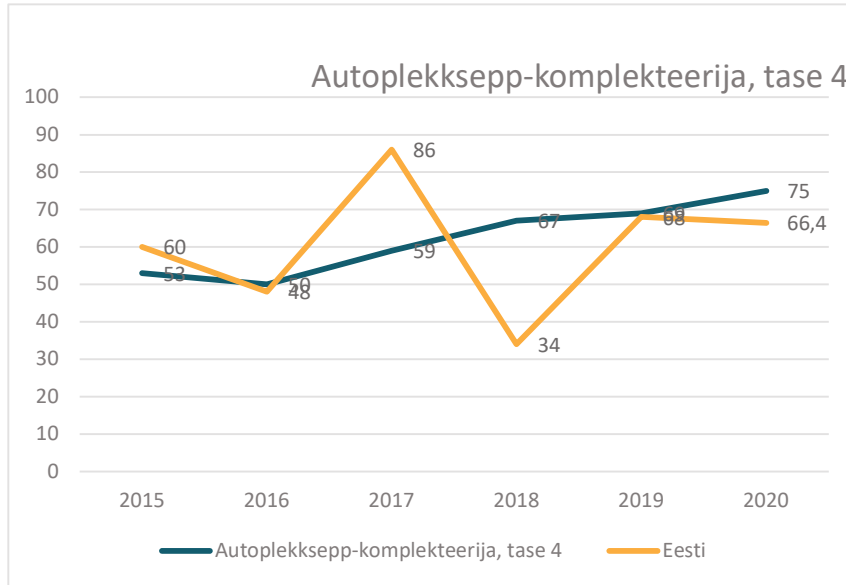
Hindamiskülastuse vestluste põhjal on komisjon seisukohal, et hindamine toimub lähtuvalt õpiväljunditest, hindamismeetodid on hindamisülesannetele sobivad ning hindamissüsteem toetab õppija arengut õpiväljundite saavutamisel. Õppijate eripäradega hindamisel arvestatakse vastavalt õpperühmale, õppija individuaalsusele ning hariduslikele erivajadustele. Näiteks sõidukite pindade hooldaja rehvidehnik, tase 3 õppekaval õppijate puhul esineb haridusliku erivajadusega õppijaid, kelle õpetamisel ja hindamisel on kesksel kohal individuaalne lähenemine, õppijad jõuavad õpingutega edukalt lõpuni ning omandavad kutse. Mootorsõidukite pindade hooldaja, tase 3 õppekava lõpetajad on läbinud 2017, 2019 ja 2000.aastal kutseksami 100 % edukusega.

Õppe tulemuslikkust iseloomustab kutseksamite edukalt läbimise osakaal kutsete lõikes võrrelduna Eesti keskmisega:

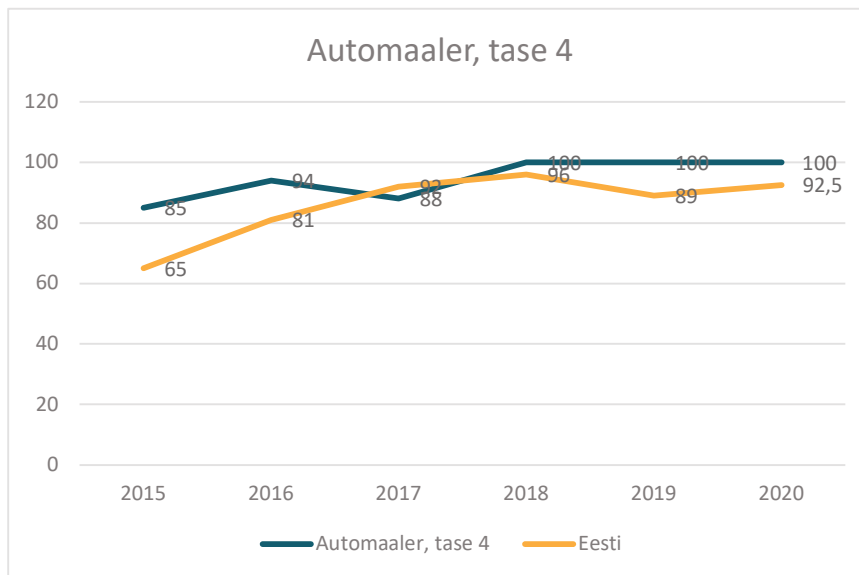
Joonis 2 Sooritatud kutseksami läbimise protsent kutseksamil Sõiduautotehnik, tase 4 (kooli eneseanalüüsi alusel)

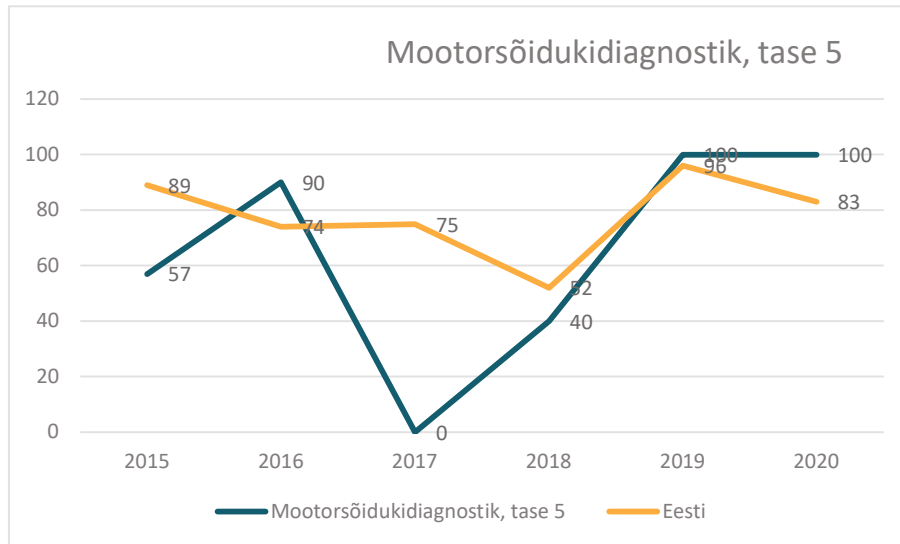
Joonis 3 Sooritatud kutseksami läbimise protsent kutseksamil Autoplekksepp-komplekteerija, tase 4 (kooli eneseanalüüsi alusel)

Joonis 4 Sooritatud kutseeksami läbimise protsent kutseeksamil Automaaler, tase 4 (kooli eneseanalüüsi alusel)

Joonis 5 Sooritatud kutseeksami läbimise protsent kutseeksamil Mootorsõidukidiagnostik, tase 5 (kooli eneseanalüüs, lisa 4 lk 41

Komisjoni hinnangul vastab õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktikal õpiväljunditele. Õpe on tulemuslik kõigil õppekavadel, kuid autoplekksepp-komplekteerija, tase 4 õpetuses on siiski vajalik õppe sisu ajakohastamine, mida töid hindamiskülastuse vestlustel välja tööandjate esindajad hindamiskomisjonis ja praktikaettevõtetes ning millele on komisjon viidanud aruande punktis 3.1.

Komisjon analüüsis õppijate toetamiseks loodud tugiteenuste valikut ning nende kättesaadavust õppijale kooli eneseanalüüsi, kooli kodulehel olevate dokumentide ning hindamiskülastuse vestluste alusel.

Tugiteenuste- ja meetmete rakendamine toimub õppetöökorralduse lisa 4 alusel, kinnitatud 28.08.2020 kooli nõukogu otsusega nr 13. Koolis tegutseb tugikeskus, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoogid (3), koolipsühholoog (2), eripedagoog, sotsiaaltöötaja, karjäärinõustaja (2), kutsevaliku õppe koordinaator ja tugikeskuse juht/haridusliku erivajadusega õppijate koordinaator. Tugiteenuseid vajavad kõige enam kutsekeskhariduse õppekavadel õppijad, kuid kasvanud on ka täiskasvanud õppijate tugiteenuste vajadus. Kõige rohkem vajavad õpilased sotsiaalpedagoogi, psühholoogi ja eripedagoogi teenuseid. Tugiteenuste valikut ja kasutamise võimalusi tutvustatakse õpilaskandidaatidele sisseastumisel ja õppima asunutele õppeaasta alguses. [Tugikeskuse](#) töötajate kontaktandmed on kättesaadavad kooli kodulehel.

Haridusliku erivajadusega õppijate murede lahendamisel kaasatakse õpetajad, õpilane ja tema võrgustik, otsustatakse millised sekkumise meetmed on vajalikud ning jaotatakse õpilase tugivõrgustiku liikmete rollid. Koostöös kutseõpetajaga kohaldatakse vajadusel individuaalset õppekava, mille täitmise tulemuslikkust hindab tugirühm eripedagoogi juhtimisel.

Varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine (VÕTA) toimub osakonna VÕTA koordinaatori juhtimisel [VÕTA rakendamise kord](#) on avaldatud kooli kodulehel ning kursusejuhendajad tutvustavad VÕTA võimalusi õppima asunutele.

Tugiteenuste üksuse ülesanne on analüüsida õpingute katkestamise põhjusi ning töötada välja asjakohased ennetusmeetmed. Andmeid kogutakse intervjuu vormis iga õpilasega, kes on otsustanud õppetöö katkestada. Eneseanalüüsi kohaselt on peamised katkestamise põhjused

- erialavalikus eksimine ja soov õppida midagi muud;
- vajadus õpingute asemel töötada;
- tervislikud põhjused;
- isikliku elu keerukusest tulenevad takistused.

Komisjoni hinnangul on kooli tugitegevuste süsteem õppijakeskne, töötajad on vajaliku pädevusega ning toimib väga hea koostöö osapoolte vahel. Vestlusest õppijatega selgus, et tugikeskuse teenused on neile teada ning kasutamise kogemused on positiivsed. Õppijate sõnul „abi ei pea otsima, abi tuleb ise Sinu juurde“.

Tugimeetmete tõhusust kinnitab õppetöö katkestajate väiksem osakaal, võrreldes Eesti keskmisega (vt lk 11 tabel 4).

Järeldused

Tugevused

- turunduse- ja kommunikatsiooni tegevused on mitmekesised ja atraktiivsed, mis teeb koolist populaarseima kutseõppekeskuse Lõuna-Eestis;
- kool on tuntud ja hea mainega, õppijad ja töötajad tunnevad uhkust;
- vastuvõtukorraldus on tõhus ning selle kaudu on vähendatud õppetöö katkestajate osakaalu;
- kooli üldkasutatavate ruumide lahendused ja teenused on kaasaegsed, koolis viibivatele isikutele on kooli atmosfäär meeldiv, mis omakorda toetab kooli mainekust ja populaarsust;
- tugikeskuse tegevus toimib väga heas koostöös ja süsteemselt, analüüsitakse tegevuste tõhusust ja kavandatakse vajalikud parandused;
- väljalangevuse ennetamisel on kesksel kohal õpiraskuste varajane märkamine ja sekkumine.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- kooli teenustööde hinnakirja juures puudub teenuse ostjale info teenuse müügi korralduse kohta. Teenuste müük kuulub tarbijakaitse seaduse reguleerimisalasse, mistõttu komisjon soovib teenuste müügi korraldust analüüsida, lähtudes tarbijakaitse seadusest ja võimalikest aspektidest ning viia teenuste müük nõuetega vastavusse;
- kemikaalide ohutuskardi temaatika ei ole selge kõigile õppijatele, kes kemikaalidega praktilises õppes töötavad. Komisjon soovib kemikaalide õpetuses pöörata suuremat tähelepanu nende ohutu käitlemise nõuetele ning kinnistada õppijates oskus ohutuskarte leida ning kasutada nendel olevat infot töötervishoiu ja keskkonnohutuse tagamisel;
- kooli töökeskkonna siseauditi läbiviimine sagedamini kui kord aastas annaks kiirema sisendi parendusmeetmete rakendamiseks, mis on oluline töö- ja keskkonnariskide vähendamisel. Komisjon soovib töökeskkonna siseauditid läbi viia vähemalt kaks korda aastas, korduvate mittevastavuste korral ka sagedamini ning kontrollida parendustegevuste tõhusust;
- õppetöögraafik ei ole avalikus vaates kättesaadav, mistõttu huvitatud isikud ei saa vabalt tugineda õppekorralduse infole. Kooli õppekorralduse eeskirjast ei selgu, kuidas õppija saab õppetöögraafikuga tutvuda. Komisjon soovib vastav täpsustus õppekorralduse eeskirja lisada ning avaldada õppetöögraafik kooli kodulehel, mis aitaks õppijatel, lapsevanematel, praktikakohti pakkuvatel ettevõtetel ja tulevastel õppijatel teha teadlikke valikuid õppetöö ja praktikaga seotud otsuste tegemisel;
- hindamiskülastuse raames läbiviidud vestlustel praktikaetevõtete ilmnes, et mõnel juhul on koolipoolne juhendamine harv või puudub ettevõtte juhendaja ja koolipoolse juhendaja kontakt üldse. Koolipoolse praktikajuhendaja ülesanne on juhendada ja nõustada õpilast kogu

praktikaperioodi vältel ning vajadusel teavitada ja nõustada praktikakohapoolset juhendajat praktika ettevalmistamise ja läbiviimise küsimustes, sh dokumentatsiooni koostamisel³. Komisjon soovib praktikakorraldust parendada, et tagada iga praktika juhendamine ja nõustamine ning praktikajuhendajaga kontakti hoidmine praktikaperioodi vältel.

Arenguvõimalused

- arvestades, et autode remondi ja hoolduse valdkonnas toimub töö tükitöö tunni hinna alusel, soovib komisjon töö efektiivsuse ja kvaliteedi kriteeriume praktilises õppes pidevalt rakendada, liikudes sammhaaval tootja poolt määratud remondiaja piirmäära poole, et õppijat paremini ette valmistada tööturule sisenemiseks;
- autoplekksepp-komplekteerijate ja automaalrite õppetöökodades on nii õpetajate, õpilaste kui ka komisjoni hinnangul ruumipuudus. Komisjon soovib koolil kaaluda võimalusi, mis aitaksid autokere remonditööde erialade praktilise õppe ruumide kitsikust leevendada;
- üha rohkem on õpilasi, kes peavad õpingute ajal elatise teenimiseks töötama ning kes selle tõttu on õpingute katkestajate riskigrupp. Komisjon soovib kaaluda, kuidas õppetöökorraldust arendada, et paremini toetada töötavate õppijate õpinguid.

3.3 Õpetajad⁴

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Õpetajate, sh praktikute arv ja kvalifikatsioon on õppekavadele vastav, õpetajate vanuseline struktuur ja töökoormus on sobivad õppekavarühma jätkusuutlikuks tegutsemiseks. Kool on väärtustanud õpetajate professionaalsust ja erialast pädevust, tagades ajalised ja rahalised võimalused õpetajate kutsealaseks ja pedagoogiliseks enesetäienduseks ning eeldab, et tulevikutöö oskustega meistrite kujunemise eelduseks on kõigi töötajate väljapaistvad eri-, kutse- ja ametialased oskused⁵.

Hinnatavas õppekavarühmas töötavad osakonna juht, kutseõpetajad (12), praktika koordinaator-kursusejuhataja ja kursusejuhataja-asendusõpetaja ning üldõpingute moodulite õpetajad (5), kelle koormusest suurema osa moodustavad kõnealuse õppekavarühma ained ja lõimitud teemad. Kooli hinnangul on õppekavarühma personali vajadus kaetud. Kõrgharidusega on 13 töötajat, erialast kutset omab 11 kutseõpetajat, kahel töötajal on keskharidus ja ühel keskeriharidus. Neli kutseõpetajat on omandamas kutsepedagoogilist kõrgharidust, õpetajate keskmine vanus on 39 aastat. Komisjon leiab,

³ Haridus- ja teadusministri 12.09.2013 määrus nr 32 „Praktika korraldamise ja läbiviimise tingimused ja kord“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/113092013006?dbNotReadOnly=true>

⁴ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

⁵ [Kooli arengukava 2019 – 2023](#)

et hinnatavas õppekavarühmas on piisavalt vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajaid sh praktikuid ja praktikajuhendajaid

Kooli personalipoliitikas on kindel koht õpetajate märkamisel ja tunnustamisel. Õppekavarühma töötajad on pälvinud mitmeid tunnustusi (Tartu KHK Aasta õpetaja 2020, 2019, 2017, 2013, 2005, Tugikeskuse õpivedur 2020, 2019, Meie Meister 2019, 2017).

Lisaks töölepingulistele töötajatele on õppetöö läbiviimisele kaasatud töömaailma koolitajad, et anda õppijatele lisaväärtust erialaspetsiifiliste uusimate teadmiste ja oskuste õpetamise kaudu.

Hindamiskülastuse vestlustel sai komisjon kinnituse, et kutseõpetajad teevad head koostööd, nende vahel puudub konkurets, meeskond hoiab kokku ja õpetajaskonna liikmete väärtushinnangud on sarnased. Automaalrite ja autoplekksepp-komplekteerijate õppe rühmades toimib kutseõpetajate eestvedamisel praktilise töö kvaliteedi analüüs analoogselt töömaailma töökorraldusele, kus autoplekksepp valmistab automaalrile detaili ette ning automaaler tagastab valmisdetaili selle komplekteerimiseks autole. Vastastikku analüüsitakse valmistöö kvaliteeti ning arendatakse teadmisi ja oskusi nii õppijate kui kutseõpetajate tasandil.

Õpetaja koostab enda ametialase arengu kohta eneseanalüüsi kord aastas ning sellele järgneb koostöövestlus osakonna juhiga, mille käigus selgitatakse õpetaja koolitusvajadus. Koolitusplaani koostab õppekavarühma juht koostöös õpetajatega vähemalt üheks õppeaastaks. Koolitusplaan hõlmab erialaseid täienduskoolitusi, õpetajakoolitusi, erialast stažeerimist ettevõttes, osalemist võrgustiku tegevustes ja õpirännetes. Koolituste rahastamine toimub õppekavarühma eelarvest, projektipõhiste tegevuste eelarvest või Erasmus+ õpirände programmist. Eneseanalüüsi kohaselt on koolil piisavalt vahendeid õpetajate koolitamiseks ja õpirännetele suunamiseks. Arenguvõimalusena nähakse õppekavarühma üldõpingute õpetajate kaasamist õpirännetes, et tugevdada seotust autoerialadega ja laiendada valdkonna teadmisi.

Kooli eneseanalüüsist nähtub, et õpetajate kutsealast tööd toetavad kogenumad meister-õpetajad, digipädevuste arendamisel toetab haridustehnoloog. Õpetajate digipädevuste tõstmiseks korraldati 2018.aastal õpetajatele digitunde ning nende tundide materjalid on õpetajatele kättesaadavad digiõppe käigus peetud [blogi](#) kaudu.

Komisjoni hinnangul kooli eneseanalüüsi, dokumentide ja hindamiskülastuse vestluste põhjal on õppekavadel vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad ning ametikohad on planeeritud.

Järeldused

Tugevused

- noor, pädev, kokkuhoidev ja arengule suunatud õpetajaskond tagab õppekavarühma jätkusuutlikusse ja pideva arengu;
- Kool märkab ja tunnustab parimaid töötajaid.
Parendusvaldkonnad ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
- õpetajate hinnangul vajavad digipädevused arendamist ja digivõimalused laialdasemat kasutuselevõttu õppetöö läbiviimisel. Komisjon soovib digipädevuste arendamiseks seada eesmärgid, millist digioskust õpetaja endas arendab, millise mooduli või teema õpetamisel rakendab, et saavutada esmalt meeskonnas mitmekesiste digioskuste olemasolu ja integreerimine õppetöös.

Arenguvõimalused
Puuduvad

4.Hindamiskomisjoni peamised järelused mootorliikurite, laevandus- ja lennundustehnika õppekavarühma osas

Peamised järelused

Tugevused

- õppekavarühmas töötavad väga hea kutsealase ja pedagoogilise pädevusega kutseõpetajad;
- tugikeskuse tegevus toimib väga heas koostöös ja süsteemselt, analüüsitakse tegevuste tõhusust ja kavandatakse vajalikud parandused, väljalangevuse ennetamisel on kesksel kohal õpiraskuste varajane märkamine ja sekkumine. Need on tõhusad meetmed õppijate toetamisel ja väljalangevuse ennetamisel;
- kool märkab ja tunnustab parimaid töötajaid, mis soodustab töömotivatsiooni ja tahet panustada enesearengusse.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- valikained on tunniplaanis määratud, kuid õppijatele ei ole antud valikuvõimalust. Komisjon soovib võimaldada õppijatel rakendada valikaine valimise õigust;
- komisjon soovib parendada praktikakorralduse täitmist, et tagada iga praktika juhendamine ja nõustamine ning praktikajuhendajaga kontakti hoidmine praktikaperioodi vältel;
- arvestades, et autode remondi ja hoolduse valdkonnas toimub töö tükitöö tunni hinna alusel, soovib komisjon töö efektiivsuse ja kvaliteedi kriteeriume praktilises õppes pidevalt rakendada, liikudes sammhaaval tootja poolt määratud remondiaja piirmäära poole, et õppijat paremini ette valmistada tööturule sisenemiseks;
- komisjon soovib õpetajate digipädevuste arendamiseks seada isiklikud eesmärgid, millist digioskust õpetaja endas arendab ning millise mooduli või teema õpetamisel oskusi rakendab, et saavutada esmalt meeskonnas mitmekesiste digioskuste olemasolu ja nende integreerimine õppetöös.

Arenguvõimalused

- komisjon soovib süsteemselt arendada koostööd piirkondlike tööandjatega, et tagada tööturu tehnoloogiliste uuenduste kiire ja paindlik integreerimine õppesse;

komisjon soovib arendada valikainete mooduleid, arvestades OSKA uuringutulemustega, näiteks lisada